

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti 1-bosqich Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalariga 1-semestr uchun “ Bolalar psixologiyasi va psixodiagnostikasi” fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma

No	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmlar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).
1	Bolalar psixologiyasi fanining predmeti, vazifalari.	Bolalar psixologiyasining umumiy masalalarini tahlil qilib bering. T.I. bolalik, taraqqiyot, psixika taraqqiyoti, qonuniyatlari	Bolaning psixik rivojlanishini kuzatgan psixologlar olimlar izlanishlarini tahlil qilib bering T.I. olimlar, ish mazmuni	Bolalar psixologiyasining mustaqil fan sifatida ajralib chiqish omillarini tahlil qilib bering	Bolalar psixologiyasi fanining prinsiplari va ilmiy tadqiqot metodlarini tarifini keltiring	Bola psixikasini o'rganish prinsiplarini asoslab bering
2		Bolalar psixologiyasi faniniing boshqa fanlar bilan aloqasi. T. I. Falsafa, pedagogika, tibbiyot	Bolalar psixologiyasi fanining yosh psixologiyasi tarkibidagi o'rni. T.I. individ, shaxsning yetuklik mezonlari, inson hayotining dastlabki bosqichlari	Umumiy psixologiya va bolalar psixologiyasi fanining o'zaro aloqadorligi	Ijtimoiy psixologiya va bolalar psixologiyasi fanining o'zaro aloqadorligi	Bolalar psixologiyasi: nazariya va amaliyot
3	Bolalar psixologiyasi fanining ilmiy tadqiqot metodlari.	Bolalar psixologiyasi fanining boshqa fanlar bilan aloqasini asoslab bering. T.I. Fanlar, mazmuni, zaruriyati	Fanning asosiy kategoriyalarini tahlil qilib bering. T.I. yosh, bolalik, taraqqiyot, o'sish, determinizm, geteroxonlik	Bolalar psixologiyasida aniqlovchi eksperimentni o'tkazish haqida ma'lumot keltiring	Bolalar psixologiyasi muammolarining o'rganilishi tahlil qilib bering	Bolalar psixologiyasida faoliyat mahsulini tahlil qilish metodini tavsiflang
4		Bolalar psixologiyasining asosiy vazifalarini izohlang. T.I. vazifalar, hal etish, ro'yobga chiqarishi	Bola shaxs rivojlanishida biogenetik nazariyaning mohiyatini izohlang. T.I.	Shakllantiruvchi eksperiment metodining ahamiyatini tushuntiring	Bolalar psixologiyasida kuzatish metodi va turlari haqida ma'lumot bering	Bolalar psixologiyasida test metodi va uning ko'rinishlarini tahlil qilib bering

			biologik yetilish, vakillari, mohiyati			
5		Bola psixikasini o'rganish prinsiplarini sanab o'ting. T.I. Ob'ektivlik, sababiylik, sinchkovlik va muntazainlik prinsipi	Psixik taraqqiyotning asosiy qonuniyatlarini asoslab bering. T.I. psixik rivojlanish, taraqqiyot, o'sish, jismoniy rivojlanish, ruhiy taraqqiyot	Bolalar psixologiyasida ko'ndalangiga kesim metodini tahlil qilib bering	Bolalar psixologiyasida so'rov metodining mohiyati va uni o'tkazishdagi talablarni tushuntiring	Psixologik tadqiqotni o'tkazishning "Uzunasiga kesim" shaklini tahlil qilib bering
6		Bolalar psixologiyasining asosiy metodlarini tahlil qilib bering. T.I. kuzatish, eksperiment	Bolalar psixologiyasining yordamchi metodlarini tahlil qilib bering. T.I. test, so'rov, suhbat, faoliyat mahsulini tahlil qilish, biografik	Bolalar psixologiyasida so'rov metodini o'tkazish bosqichlari haqida ma'lumot bering	Bolalar psixologiyasida sotsiometriya metodning mohiyati va o'tkazish tartibini tushuntiring	Biografiya (tarjimai hol) metodini kelib chiqishi va turlari haqida ma'lumot bering
7	Bolalar psixologiyasi muammolarining o'rganilishi.	L.S.Vigotskiyning madaniy tarixiy konsepsiyasini tahlil qilib bering. T.I. eng yaqin taraqqiyot bosqichi; aktual taraqqiyot bosqichi.	L.S.Vigotskiyning oliy psixik funksiyalar shakllanishi haqidagi qonunining mazmunini izohlang. T.I. muhit oliy psixik funksiyalarning taraqqiyot manbai	V.N.Myasishchev ilmiy qarashlaridagi munosabatning bilish jarayonlari bilan bo'lgan aloqasini yoritib bering.	L.S.Vigotskiy yaratgan bola psixik taraqqiyotining ikkinchi "Bola taraqqiyotidagi metamorfoza qonuni"ning mohiyatini tushuntiring.	Bolaning psixik taraqqiyotini yuzaga keltiruvchi qarama-qarshiliklarni tahlil qilib bering
8		A.N.Leontevning faoliyat nazariyasini asoslab bering. T.I. Faoliyat, predmetlilik, ehtiyoj	A.N.Leontev yaratgan faoliyat nazariyasiga ko'ra faoliyat nechta darajalarga ajratilgan. Ularni izohlang. T.I. Maxsus faoliyat turlari darajasi, harakatlar darajasi, operatsiyalar darajasi, psixofiziologik funksiyalar darajasi.	L.S.Vigotskiy yaratgan bola psixik taraqqiyotining to'rtinchi "Oliy psixik funksiyalarning shakllanish qonuni"ning mohiyatini tushuntiring.	A.N.Leontevning bolalar psixologiyasi faniga qo'shgan hissasini tahlil qilib bering	A.N.Leontev yaratgan faoliyat nazariyasiga ko'ra "yetakchi faoliyat" tushumchasining mohiyatini yoritib.
9		V.N.Myasishchevning munosabatlar psixologiyasida bola psixik taraqqiyoti qonuniyatlarining yoritilishini asoslab bering. T.I. tabiat hodisalari va narsa buyumlar olami, odamlar va ijtimoiy hodisalar, sub'ektning o'zi	Psixik taraqqiyot qonuniyatlarining mazmuni va mohiyatini asoslab bering. T.I. "Notekislik qonuni", "Psixika integratsiya qonuni", "Plastiklik va kompensatsiya qonuni"	L.S.Vigotskiy yaratgan bola psixik taraqqiyotining birinchi "Bola taraqqiyot ritmlarining farqlanish qonuni"ning mohiyatini tushuntiring.	V.N.Myasishchevning munosabatlar psixologiyasida bola psixik taraqqiyoti qonuniyatlarining yoritilishini izohlang	L.S.Vigotskiy yaratgan bola psixik taraqqiyotining uchinchi "Bola taraqqiyotining notekislik qonuni"ning mohiyatini tushuntiring.
10	Bola psixik rivojlanishining asosiy qonuniyatlari	Sotsiogenetik konsepsiyaning tarafdorlari haqida ma'lumot bering. T.I. K.Gelvetziy, Djon Lökk	Biogenetik konsepsiyaning mohiyati va tarafdorlari haqida ma'lumot bering. T.I. E.Torndayk, K.Byuler, D.Dyui	Psixik taraqqiyot qonuniyatlaridan "Notekislik qonuni"ni tahlil qilib bering	Psixik taraqqiyot qonuniyatlaridan "Psixika integratsiya qonuni" ni tahlil qilib bering	Psixik taraqqiyot qonuniyatlaridan "Plastiklik va kompensatsiya qonuni" ni tahlil qilib bering
11	Bola ruhiy taraqqiyotining asosiy omillari	Bola psixik taraqqiyotiga ta'sir etuvchi omillarni izohlang. T.I. muhit, irsiyat, ta'lim-tarbiya, shaxs faolligi	B.F.Skinner asoslagan xulq-atvorning 2 ta asosiy turini izohlang. T.I. respondent, operant.	«Psixologik yosh» kategoriyasi va L.S.Vigotskiy ishlarida bolalar rivojlanishini davrlashtirish muammosini tahlil qilib bering	D.B.Elkonin rivojlanishni davrlashtirish va yoshga oid dinamikasi haqidagi tasavvurlarini tahlil qilib bering	L.S.Vigotskiy va D.B.Elkonin talqini bo'yicha bolalarning yosh davrlariga ajralish davrlarini tahlil qilib bering
12	Maktabgacha yosh davrida shaxs kamoloti	O'zbek ruhxunos olimlaridan yosh davrlari psixologiyasi fanini rivojlantirishga kim qaysi asari va tadqiqoti bilan katta xissa qushgan? T.I. E.G'oziyev, Z.Nishonova, S.Jalilova	Rus psixolog olimlarining inson yoshini bosqichlarga ajratgan tadqiqotlari haqida nimalarni bilasiz? T.I. A.A.Lyubinskaya, B.G.Ananyev, L.I.Bojovich, D.B.Elkonin, A.A.Lyubinskaya, V.A.Kruteskiy	D.B.Elkonin yosh davrlarini qanday bosqichlarga ajratdi	A.A.Lyubinskaya inson kamolotini qanday yosh davrlariga ajratgan	A.V.Petrovskiy inson kamolotini qanday yosh davrlariga ajratgan
13	Chaqaloqlik davrining psixologik xususiyatlari	Chaqaloqlik davrining psixologik xususiyatlari T.I. sifat o'zgarish, qo'zg'ovchilar, reaksiya	Chaqaloqlik anatomik-fiziologik tuzilishi va nerv sistemasi haqida ma'lumot bering. T.I. Sezgilari, miyasi,	Chaqaloqlik davrida bolalarda kognitiv va perseptiv jarayonlarning rivojlanishi asoslang	Chaqaloqlik davrida jismoniy rivojlanishni tahlil qilib bering	Zigota bosqichi haqida ma'lumot bering

14		Chaqaloqlik davrida bilish jarayonlarining rivojlanishi asoslab bering. T.I. Sezgilari, diqqati, idroki, shartli reflekslari	Chaqaloqlik davrida jismoniy rivojlanish. T.I. Zigota bosqichi, Embrion bosqichi, Homila bosqichi	Chaqaloqlik davrida sensor va perseptiv rivojlanishni tahlil qilib bering	Chaqaloqlik nerv sistemasining rivojlanishi tahlil qilib bering	Chaqaloqlik davrida sensor, perseptiv, kognitiv rivojlanish.
15	Go'daklik davrining psixologik xususiyatlari	Bolalarda ko'p uchraydigan Skolioz kasalligining kelib chiqish sabablari va uning oldini olish yo'llari izohlang. T.I. (bukri) kasalligi, tug'ma skolioz, orttirilgan skolioz	Tug'ilgandan-1 yoshgacha bo'lgan bolalar psixologiyasini tahlil qilib bering. T.I. chaqaloqlik, go'daklik	Go'dakda muloqot ko'lamining kengayishi va nutqning vujudga kelishi haqida ma'lumot bering	Go'dak va muloqot, go'daklik davrida nutqning vujudga kelishini tahlil qilib bering	Go'daklik davrining psixologik xususiyatlari o'rgangan olimlar ish mazmuni izohlang
16		Go'daklik davrining diagnostikasini o'ziga xosligi. T.I. V.S.Muxina, Fayans. Denisova, Figurin	Go'daklik davrining psixologik xususiyatlarini tahlil qilib bering. T.I. sezgilari, diqqati, muloqoti	Go'daklik davrida «Jonlanish majmuasini» izohlang	Go'daklik davrida bilish jarayonlarining o'ziga xosligi	Go'daklik davrining psixologik xususiyatlarini bayon qiling
17	Ilk bolalik davrining psixologik xususiyatlari	Ilk bolalik davrining anatomik-fiziologik tuzilishi va nerv sistemasi haqida ma'lumot bering. T.I. Sezgilari, miyasi,	3 yoshdagi inqirozini tahlil qilib bering. T.I. inqirozning sabablari va namoyon bolishi.	Ilk bolalik davrida fiziologik va jismoniy rivojlanish, harakat malakalarini asoslab bering	Ilk bolalik davridagi psixik o'sish haqida ma'lumot bering	Ilk bolalik davrida o'z-o'zini anglash qonuniyatlarini keltiring
18		Ilk bolalik davri xususiyatlari. T.I. egotsentirizm, predmetli faoliyat, o'z-o'zini anglash.	Bola tafakkurida egotsentirizmining yuzaga kelishi. T.I. predmetli harakat faoliyatlarining rivojlanishi.	Ilk bolalik davrida psixik taraqqiyot diagnostikasi	Ilk bolalik davrining psixologik xususiyatlarini bayon etish.	Ilk bolalik davrida nutqning o'sishiga ta'sir etuvchi omillar
19		Ilk bolalik davridagi psixologik yanigilik. T.I. Bola tomonidm o'zining atrofida gilari dan ajralishi, o'zini harakat subyeti sifatida anglashi	Ilk bolalik davrida bola harakatidagi o'zgarishlar. T.I. vaziyatning mazmuniy markazi predmeti, vaziyat markazi sifatida kattalar namoyon bo'ladi	Ilk bolalik davrida o'z-o'zini anglash.	Ilk bolalik davrida nutqning o'sishi	Ilk yoshdagi bolalar tafakkurining o'ziga xos xususiyatlarga
20		Ilk bolalik davrida o'z-o'zini anglash. T.I. «Men» konseptiyasi	Ilk bolalik davrida bolalarning psixik rivojlanishidagi asosiy yangi o'zgarishlar. T.I. bilishi, harakati, muloqoti	Ilk bolalik davridagi asosiy faoliyat	3 yoshdagi krizisning sabablari nimalardan iborat?	Ilk bolalik davrida shaxs shakllanishining psixologik asoslari qanday namoyon bo'ladi?
21		Ilk bolalik davrida bilish jarayonlarining rivojlanishi T.I. Sezgilari, diqqati, idroki, shartli reflekslari	Bola tafakkurida egotsentirizmining yuzaga kelishi izohlang. T.I. predmetli harakat faoliyatlarining rivojlanishi.	Aqliy rivojlanish, predmetli faoliyat ilk bolalik davrida yetakchi faoliyat ekanligini asoslab bering	Ilk bolalik davrida nutqning rivojlanishi haqida ma'lumot bering	Uch yoshgacha bo'lgan bolalarning psixik rivojlanishidagi asosiy yangi o'zgarishlarni tahlil qilib bering
22	Maktabgacha tarbiya yoshdagi bolalar rivojlanishi va faoliyatining psixologik tavsifi	Maktabgacha yoshdagi bolaning jismoniy jihatdan rivojlanishi. T.I. bo'yining o'sishi, tanasi, vazni, nerv sistemasi	Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning psixologik xususiyatlari. T.I. faoliyati, umumiy xususiyatlari, anatomik-fiziologik ko'rinishlari	Bog'cha yoshi davrida bolaning jismoniy va fiziologik rivojlanishi tahlil qilib bering	Maktabgacha ta'lim yoshida «Men davri» psixologiyasi haqida ma'lumot bering	Maktabgacha yoshda mehnat faoliyatining xususiyatlari nimalarda namoyon bo'ladi asoslab bering
23		Maktabgacha tarbiya yoshida axloqiy harakatga bo'lgan intilishning rivojlanishi. T.I. Axloqiy etalonlar, insoniy munosabatlar	Maktabgacha talim yoshida bolalarda mehnat faoliyatining ahamiyatini sanab o'ting. T.I. o'z-o'ziga xizmat, kattalar mehnati	Mehnat mashg'ulotlari va uning ahamiyati nimadan iborat ekanligini tahlil qilib bering	Maktabgacha talim yoshida vujudga keladigan salbiy illatlar va uning sabablarini izohlang	Qurish-yasash faoliyatlarining bola bilish jarayonlaridagi ahamiyatini tushuntiring
24	Maktabgacha tarbiya yoshida o'yin faoliyatining psixologik xarakteristikasi.	O'yin faoliyati nazariyalarini asoslang. T.I. N.M.Aksarina, D.B.Elkonin, A.P.Usova, Z.V.Manuylenko	O'yin faoliyat turlarini asoslab bering. T.I. jamoaviy syujetli-rolli, individual va guruhiy ijod, o'yin-muloqot	Aqliy rivojlanishda o'yin faoliyatining ahamiyatini asoslab bering	O'yin bog'cha yoshida yetakchi faoliyat ekanligini asoslang	Maktabgacha yoshdagi bolalar o'yin faoliyati.
25	Maktabgacha yoshdagi bolalarning ta'limiy mashg'ulotlari	Maktabgacha tarbiya yoshida bolalarning anotomik-fiziologik xususiyatlari haqida ma'lumot bering. T.I. organlar rivojlanishi, miya, nerv sistemasi	O'quv faoliyati va uning o'ziga xos tomonlari. T.I. O.Kron, V.Shtern, J.Piaje, L.S.Vigotskiy	Maktabgacha yosh davrida ijtimoiy vaziyat o'zgarishining o'ziga xosligi nimalardan iborat ekanligini tushuntiring	Didaktik o'yinlarning bola bilimlarni egallashidagi o'rini asoslab bering	Maktabgacha talim yoshida bolalarda ta'limiy faoliyatning ahamiyatini yoritib bering

26	Maktabgacha tarbiya yoshida mehnat faoliyatining xususiyatlari	Maktabgacha tarbiya yoshida mehnat faoliyatining xususiyatlari. T.I. bolalarni mehnatga o'rgatish, kattalar mehnati bilan tanishtirish	MTT da mehnat faoliyatining maqsadi. T.I. o'z-o'ziga xizmat, kattalar mehnati bilan tanishtirish	Maktabgacha yoshidagi bolalarning kattalar mehnatiga munosabati.	Mehnat faoliyatining bolalar ruhiyatiga ta'siri.	Maktabgacha yoshidagi bolalarda mehnat malakalari
27	Maktabgacha tarbiya yoshida sezgi va idrokning rivojlanishi.	Bolalarda sezgi va sensor sezgirlik qanday rivojlanadi? T.I. Ko'rish sezgisi, eshitish sezgisi, ta'm bilish sezgisi, hid bilish sezgisi, tuyish sezgisi	Maktabgacha yosh davrida bilish jarayonlarining rivojlanishi qanday kechadi. T.I. Sensor, perseptiv hamda kognitiv rivojlanish	MTT da bolalar sezgisini o'stirishda tarbiyachining o'rmi	Bolalarning ruhiy jihatdan taraqqiy etishlarida eshitish sezgisining ahamiyati	Maktabgacha yoshdagi bolalar sezgisining o'ziga xos xususiyatlarini sanab o'ting
28		Maktabgacha yoshidagi bolalarda idrok qanday rivojlanadi? T.I. Hafta kunlarini tartibsiz tarzda o'zlashtiradilar, vaqtni idrok qilish bolalar uchun birmuncha qiyinchiliklarni uyg'otadi	Maktabgacha yoshidagi bola shaxsining rivojlanishiga oilaviy muhitning o'rni. T.I. oila a'zolari, oilaviy munosabat	Bolaning psixik o'sishida idrok xususiyatlari ahamiyatini izohlang	Maktabgacha ta'lim yoshida bolalarning anotomik-fizologik xususiyatlarini yoritib bering	Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda so'z mantiqiy tafakkurning rivojlanishi tahlil qilib bering
29		Odatda so'zlar bilan ifodalanadigan asosiy vaqt o'lchovlari. T.I. sekund», «minut», «soat», «kun», «hafta»	Maktabgacha yoshidagi bola sezgisining rivojlanishi va idrok. T.I. A.A.Lyublinskaya, A.Ya.Xolodnaya, E.F.Ribalko	O'z-o'zini anglash va motivatsion sohasining rivojlanishi.	Bolalar vaqt tushunchalarini to'g'ri o'zlashtirayotganlarini aniqlash usullari ko'rsating	Bolalarda irokni rivojlantira borish asosida kuzatuvchanlikni ahamiyatini asoslab bering
30	Maktabgacha yoshdagi bolalarda diqqat rivojlanishi va diagnostikasi	Bola psixik taraqqiyotida diqqat xususiyatlarining o'rni. T.I. Diqqat ko'lami, barqarorligi, beqarorligi	Maktabgacha yoshidagi bolalarda xotiraning rivojlanishi. T.I. ixtiyorsiz xotira, obrazli xotira	Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda xotira jarayoning o'ziga xosligi	Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda diqqat xususiyatlarining rivojlanishini asoslab bering	Maktabgacha yoshida bola diqqatini barqarorlashtirish usullari va vositalarL